

Vereniging voor Ecologisch
Leven en Tuinieren vzw

afdeling Groot-Asse

p/a Stationsstraat 39 - 1730 Asse
tel. 02/452.78.13

e-mailadres : info.groot-asse@velt.be

Velt in Asse en omgeving : 30 jaar verleden.

Een appèl voor de toekomst !

Viering 4 oktober 2008

Op 11 augustus 2008 was het precies 30 jaar geleden dat onze Velt Groot-Asse werd opgericht. Een gelegenheid om te vieren. Dit gebeurt op zaterdagavond 4 oktober in 't Fonteintje. De oudste trouwste leden worden met een attentie bedacht, de recentste evenzeer. Gelijktijdig wordt – dankbaar – aan een succesvol verleden herinnerd. Maar de aandacht gaat vooral naar de toekomst : hoe verder vernieuwend werken aan onze doelstellingen, en wie doet daaraan mee ?

Tien jaar eerder werd op dezelfde plaats twintig jaar werking in de verf gezet. In het tweemaandelijks tijdschrift Asse-Tuintje was toen een gedocumenteerde schets te lezen van de ontwikkeling en de eigenheden van onze plaatselijke vereniging. Het werkte aanstekelijk om daar een vervolg aan te breien. Om te kunnen aansluiten bij het vorige verhaal past voorafgaandelijk een bondige samenvatting.

1978-1998

Enkele jaren na de start van de landelijke Velt, sloeg in Asse een groepje overtuigden de handen in mekaar om een plaatselijke werking uit te bouwen. Toen was er nog niet veel meer om op te steunen dan het enthousiasme en wat buitenlandse literatuur. Van meet af aan lag de klemtoon op 'samen leren door samen doen'. Illustratief daarvoor was de collectieve tuin aan de Nieuwstraat. De eigen ervaringen werden aangevuld met regelmatige lesavonden, een gestoffeerd tijdschrift en een uitgebouwde ledenservice. Gerenommeerde Velttentjes-met-eigen-biokeuken vulden in de beginjaren niet alleen de kas maar gaven de vereniging een grotere bekendheid. Velen herinneren zich wellicht de herhaalde publieke evenementen met tentoonstellingen, demonstraties, beurzen, wedstrijden en zelfs een druk bijgewoonde eigen toneelproductie in drie bedrijven. Asse experimenteerde succesvol met de ecologische siertuin. Op een gegeven moment telde de afdeling zelfs vier erkende lesgevers voor diverse onderwerpen in het eigen bestuur. Een vijftal keren trokken de eerst generatie opentuin dagen soms méér dan 1.000 bezoekers. De aandacht ging zeker ook verder dan de haag van de eigen tuin: Velt Groot-Asse formuleerde voorstellen voor een beter openbaar groen en een stimulerend gemeentelijk milieubeleid, participeerde aan de milieuraad en lag aan de basis van een nieuwe lokale natuurvereniging. De kracht voor dit alles schuilde ongetwijfeld in de hechte en dynamische bestuursploeg die niet alleen een gestructureerd activiteiten-aanbod realiseerde maar ook een behoorlijk netwerk van leden en sympathisanten onderhield. Gemiddeld telde Velt Groot-Asse 150 leden, waarvan ongeveer de helft uit Groot-Asse afkomstig was, de andere helft uit Ternat, Wemmel of verder.

1998-2008

Vanzelfsprekend dat aanvankelijk op het elan van de vorige jaren verder werd gebreed. Maar het aantal deelnemers op activiteiten liep gestadig terug. Dat was geen typisch plaatselijk fenomeen, maar noopte toch om zelf creatief te zoeken naar andere formules om het aanbod aantrekkelijker te maken. Geleidelijk haakten verschillende bestuursleden af om allerlei persoonlijke redenen en de vervanging werd moeilijker.

In 2001 erfde de afdeling de resterende leden van de buurafdeling Noordwest Pajottenland, die na jaren inactiviteit, ophield te bestaan. Dit leek een opportuniteit om een nieuw geïnspireerde kernwerking voor de gemeenten Ternat, Affligem en Liedekerke mogelijk te maken. In het najaar werden de leden uit deze omschrijving uitgenodigd voor een startvergadering in De Plotter, cultureel centrum van Ternat.

Uiteindelijk heeft een trio afkomstig uit deze gemeente, gedurende twee jaren met een origineel en goed gevuld programma een nieuwe uitvalsbasis aldaar pogen uit te bouwen. De verhoopde respons bleef uit - ondanks al hun inspanningen - zodat het autonoom werkende team voor de kernwerking Velt Hoppe-TAL er toen mee stopte. De activiteiten werden nadien weer centraal vanuit Asse georganiseerd met bestuursleden die exclusief uit deze gemeente afkomstig waren.

Dit laatste heeft wel voor gevolg dat de Velt alleen in Asse participeert aan de cultuurraad, milieuraad en actieve relaties onderhoudt met het gemeentebestuur. De laatste vijf jaar heeft de afdeling zich daar trouwens sterker in gemanifesteerd. Samen met de vrienden van Natuurpunt (leden zijn vaak zowel in Velt als in NP actief), werd mee invulling gegeven aan het gemeentelijk milieubeleidsprogramma. Velt was de drijvende kracht achter het concept van de jaarlijkse composthappenings van de laatste jaren en een campagne voor reductie van groenafval en chemische bestrijdingsmiddelen. Deze samenwerking tussen milieudienst, compostmeesters en milieuverenigingen kreeg als Tandemproject ook op het landelijk niveau een renomme voor de modelaanpak. Daarmee kwam de Velt op een andere wijze in de publieke aandacht en bereikte tegelijk een nieuw segment van de bevolking.

Die beoogde publieksverruiming was eveneens het oogmerk van de doorgedreven samenwerking met andere verenigingen bij het opzetten van lesavonden of demonstraties. Een gemeenschappelijke eco-avond in november met het DF van Asse-centrum is een zowaar een klassieker geworden. Maar ook door de KWB, KAV, Seniorenraad, Wereldwinkel, Broederlijk Delen en zelfs door plaatselijke biowinkels werd vlot ingepikt op de gedeelde interesse en ons aanbod voor de ecologische tuin, voeding en keuken.

Met de buurafdeling Velt Neer-Brabant zijn de voorbije jaren meerdaagse basiscur-sussen opgezet voor de ecomoestuin en voor het zelf (her)inrichten van de ecosiertuin. De grote belangstelling wijst op een behoefte aan meer gesystematiseerd 'leren', maar geeft ook aan dat ons aanbod bij voorkeur voor de deelnemers heel concreet toepasbaar en dus praktisch georiënteerd moet zijn. Onze ledenservice sluit daar goed bij aan met tuin- en bemestingsadvies, samenaankoop van hulpmiddelen, zaden en plantgoed, van legkippen zelfs biovoer... maar steeds vaker speelt ook de 'markt' daar op in.

Jaarlijks haakt een aantal leden af om hun ecologisch gedrag zelfstandig verder te zetten. Om steeds nieuwe geïnteresseerden aan te spreken - en ook ons ledenaantal op peil te houden - vergt het vernieuwende aanspreekformules en aanspreekkanalen. Open demonstraties voor bv het gifvrij onderhouden van verhardingen in de tuin vervangen stilaan de eertijds terugkomende instructieve bijeenkomsten over het biologisch tuinieren of het opzetten van een composthoop. Met de steun van de provincie kregen we accommodatie beschikbaar om o.a. met een uitnodigende stand meer aanwezig te zijn op plaatsen en momenten waar volk komt. De jongste jaren worden lokale afdelingen bij deze vernieuwende aanpak ook sterk ondersteund door de landelijke structuur. Voortaan komt de Velt op gezette tijden in de Vlaamse media met reacties, standpunten en tips. Voor naslag is er een accurate en actuele website. Het was een droom van de laatste jaren om dit laatste ook voor de plaatselijke afdeling tot stand brengen. Verleden jaar lukte het om via de vrijwilligersbeurs hiervoor een student aan het werk te zetten. Hij creëerde een originele presentatie maar voor een maximaal rendement is een regelmatige actualisering noodzakelijk en dat is een probleem waarvoor nog een oplossing wordt gezocht. In ons digitaal tijdperk bewijst de website nuttig te zijn voor het bereiken van méér publiek met onze specifieke dienstverlening als extra attractie. Daarmee kan ook adequaat worden gecombineerd met de aandacht die pers en media aan onze thema's en onze werking besteden. Die aandacht komt niet vanzelf: originele initiatieven en campagnes kunnen daarbij helpen. De campagne voor de Velttuinbordjes is daarvan een goed voorbeeld. Intussen zijn in het werkgebied van de afdeling veertig dergelijke bordjes verspreid: globaal betekent dat een areaal van voorlopig meer dan 11 ha gifvrije tuin.

Velt Groot-Asse telt momenteel 160 leden en handhaaft daarmee zijn ledenaantal. De bestuursploeg evenwel telde in 1998 acht mannen en drie vrouwen, nu nog slechts vijf mannen, waarvan twee nieuwkomers uit de voorbije periode. Intussen was het wel mogelijk om regelmatig op leden facultatief een beroep te doen voor deeltaken of voor medewerking aan evenementen of gelegenheidsinitiatieven. Ongetwijfeld ligt de grootste uitdaging voor de toekomst in het engageren van nieuwe vrijwilligers om de plaatselijke werking te schragen. Immers, nieuwe werkvormen en mogelijkheden, een degelijk praktijkgericht aanbod, aantrekkelijke publicaties, unieke dienstverlening zijn slechts doelmatig als er ook voldoende medestanders bereid zijn wat tijd en energie aan de voorbereiding en de organisatie te besteden. Als de inspanningen onderling naar draagkracht worden verdeeld, blijft dat voor iedereen doenbaar en heel zeker steekt men er zelf heel wat bij op en houdt men er bijzonder veel voldoening aan over.

Na 30 jaar succesvolle werking en mits verder in werkwijze met de tijd mee te evolueren kan er alleen maar de ambitie zijn om de kansen voor de toekomst te benutten. Samen blijven ijveren voor een meer gezond leven op ritme van de seizoenen, een ecologische levensstijl met respect voor de natuur meer bijzonder in tuin en keuken. Eco-actief !

Vanaf 2009

Vragen, voorstellen en bijdragen voor de toekomst zijn zeer welkom. Die zullen graag onder ogen worden genomen. Er is vanzelfsprekend al een aantal ideeën, over wat we niet en wel willen. Zo hoeft het zeker niet dat, zoals eertijds, iedere maand een les-avond plaats grijpt: om iets te leren zijn tegenwoordig heel wat andere, efficiëntere formules denkbaar. Eerder kan worden gedacht aan uiteenlopende projecten die hun realisatie vinden over welbepaalde korte periodes. Enkele ideetjes voor volgend jaar?

In het voorjaar worden over heel de provincie weer demo's verzorgd over 'tuinverhardingen onderhouden zonder gif' en wie weet, kunnen we daar niet mee uitpakken op de 'plantenbeurs' ?

Op verzoek van verschillende leden voorzien wij opnieuw een samenaankoop van legkippen, levering begin april: een gelegenheid om – zelfs voor een ruimer publiek – een korte opleiding te voorzien over ecologisch kippen houden en een hok bouwen, veilig tegen vossen ; ons handboek en onze demo op het containerpark kunnen daarbij handig te pas komen...

Een omvangrijker opzet zou kunnen zijn: de deelname aan het Ecotuinenweekeinde van het PinksterWE einde mei bvb met variante attracties in een vijftal tuinen. Het wordt een vrij nieuw concept waaraan ook kleinere tuinen kunnen deelnemen: Tot de mogelijkheden behoren: een nutstuin voor een doorsnee gezin al dan niet met serre, met proevertjes bvb. van in melkzuur bewaarde biogroenten als broodsmeersel, op een andere plek een siertuin met snoeihoutrecuperatie... ; een kruidentuin en –bereidingen met het uiteenlopend gebruik in keuken en medicijnkast; een nog te starten tuinrichting met de plannen en hun ecologische verantwoording (het nieuwe Veltboek over tuinaanleg kan daar in de vitrine worden gelegd); andere belendende natuurbelovende en energiebesparende woonaspecten kunnen (met partnerverenigingen) ook best aan bod komen.

In de tijden die we kennen zal ongetwijfeld een nieuwsoortige praktijkinitiatie in het (bio)tuinieren op belangstelling kunnen rekenen: bvb vanaf de winter zouden maandelijkse sessies in een toontuin worden georganiseerd waar stapsgewijs en al doende de meest essentiële vaardigheden van het tuinieren worden aangeleerd; na de zomer kan men dan met de eerste opbrengst naar huis. Overigens we bekijken de mogelijkheid om in samenwerking met de gemeente bij de hoogbouw in Zellik een initiatief te starten voor volkstuintjes.

Voorlopig ligt nog niets vast. Misschien inspireert het bovenstaande tot aanvullende, variante of zelfs betere voorstellen of voelt men zich aangesproken om mee te denken of mee te doen. Moet het nog herhaald, dat dit soort reacties uitermate verwelkomd zullen worden ? Zij zullen de wissel zijn voor de toekomst van Velt Groot-Asse ! R.M.